

Investigating the effect of the Stringency of Military Agreements on the Expropriation of Military under different levels Instability of the Political System

Mostafa Heidari Haratemeh^{1✉}

Article type:

Research Article

Article history:

Received

23 November 2024

Received in revised form

1 July 2025

Accepted

7 September 2025

Published online

16 December 2025

Keywords:

Stringency, Military Agreements, Instability of the Political System, Expropriation of Military.

Abstract

Background and Objective: Today, most countries use military agreements to support and protect the country's security, while less developed countries use agreements with the intention of attracting more foreign military interactions and gaining a greater share in They create a competitive environment. Therefore the present research was considered with the aim of investigating the interactions between the Stringency of military agreements, the instability of the political system, and the structure of military ownership.

Methodology: The current research is in the category of descriptive-correlational research from the perspective of practical purpose and from the perspective of method and nature. The data related to the military interactions of the agreements formed between the countries and defense military forces with an average of three foreign defense military activities were selected and collected and analyzed using paired logistic regression.

Findings: Political instability and the strictness of military alliances do not have a significant effect on military expropriation in a non-interactive manner, but in the interactive mode, as political instability increases, military alliances tend to reverse the preferences of military forces towards majority rather than minority cooperation. At higher levels of political instability, the strictness of military alliances increases the likelihood that military forces will choose military expropriation.

Conclusion: The more precise the content of treaties, the more effective they can be in preventing undesirable actions and government influence, resulting in political instability. The more stringent the treaties, the stronger the credibility of the commitment to protect property rights.

Cite this article: Heidari Haratemeh, M. (2025). Investigating the effect of the Stringency of Military Agreements on the Expropriation of Military under different levels Instability of the Political System. *Military Science & Technics*, 73(21), 107-131.

 DOI: <http://doi.org/10.22034/qjmst.2025.2046581.2131>

Publisher: AJA University of Command and Staff, <https://www.qjmst.ir>

© "Authors retain the copyright and full publishing rights."

DOI: 10.22034/qjmst.2025.2046581.2131

1. Corresponding Author, Associate Professor of the Department of Economics, Nar. C. , Islamic Azad University, Naragh. Iran. E-mail: heidarimu@yahoo.com

بررسی تاثیر استحکام پیمان‌های نظامی بر سلب مالکیت نظامی تحت سطوح مختلف

بی‌ثباتی سیاسی

مصطفی حیدری هراتمه^۱

چکیده

زمینه و هدف: امروزه اکثر کشورها از پیمان‌های نظامی برای حمایت و حفاظت از امنیت خویش، در تعامل و همکاری نظامی امنیتی با سایر دولت‌ها استفاده می‌کنند، در حالی که کشورهای کمتر توسعه‌یافته پیمان‌ها را به قصد افزایش همکاری‌ها و کسب سهم بیشتری از توسعه در فضای رقابتی بین‌المللی منعقد می‌کنند. تحقیق حاضر با هدف بررسی تاثیر استحکام پیمان‌های نظامی در سلب مالکیت نظامی تحت سطوح مختلف بی‌ثباتی سیاسی در نظر گرفته شد.

روش‌شناسی: پژوهش حاضر از نظر هدف کاربردی و از نظر روش و ماهیت در زمره پژوهش‌های توصیفی-همبستگی قرار دارد. داده‌های مربوط به همکاری‌های نظامی پیمان‌های شکل گرفته بین کشورها و نیروهای نظامی دارای متوسط سه فعالیت نظامی خارجی، انتخاب و جمع‌آوری گردید و با استفاده از رگرسیون لجستیک زوجی مورد تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: بی‌ثباتی سیاسی و استحکام پیمان‌های نظامی به صورت غیرتعاملی تاثیر معنی‌داری بر سلب مالکیت نظامی نداشته اما در حالت تعاملی با افزایش بی‌ثباتی سیاسی، پیمان‌های نظامی اقدام به معکوس کردن اولویت‌های نیروی‌های نظامی جهت انتخاب همکاری‌های اکثریت به جای اقلیت می‌نماید. در سطوح بالاتر بی‌ثباتی سیاسی، استحکام قانونی قاطع‌تر پیمان‌های نظامی، احتمال افزایش انتخاب نیروی‌های نظامی از سلب مالکیت نظامی را افزایش می‌دهد.

بحث و نتیجه‌گیری: هرچه محتوای پیمان‌ها، دقیق‌تر باشد، می‌تواند در جلوگیری از اقدامات نامطلوب و نفوذ دولت‌ها، در نتیجه بی‌ثباتی سیاسی، موثرتر باشد. استحکام بیشتر پیمان‌ها، قدرت اعتبار را در تعهد به حمایت از حقوق مالکیت تعیین می‌کند.

استناد: حیدری هراتمه، مصطفی. (۱۴۰۴). بررسی تاثیر استحکام پیمان‌های نظامی بر سلب مالکیت نظامی تحت سطوح

مختلف بی‌ثباتی سیاسی. علوم و فنون نظامی، ۲۱(۷۳)، ۱۳۱-۱۰۷.

DOI: <http://doi.org/10.22034/qjmst.2025.2046581.2131>

ناشر: دانشگاه فرماندهی و ستاد ارتش جمهوری اسلامی ایران، <https://www.qjmst.ir>

© «حق نشر (کپی‌رایت) و کلیه حقوق انتشار برای نویسندگان محفوظ است.»

DOI: 10.22034/qjmst.2025.2046581.2131

۱. نویسنده مسئول، دانشیار گروه اقتصاد، واحد نراق، دانشگاه آزاد اسلامی، نراق، ایران. رایانامه: heidarimu@yahoo.com

[com](http://www.com)

اطلاعات مقاله

نوع مقاله:

مقاله پژوهشی

تاریخ دریافت:

۱۴۰۳/۰۹/۰۳

تاریخ بازنگری:

۱۴۰۳/۱۱/۱۳

تاریخ پذیرش:

۱۴۰۴/۰۶/۱۶

تاریخ انتشار:

۱۴۰۴/۹/۲۵

کلیدواژه‌ها:

استحکام، بی‌ثباتی سیاسی،

پیمان‌های نظامی، سلب

مالکیت نظامی.

The components of the strategic cyber war game system of the armed forces of I. R. I

Extended Abstract

Background and Objective:

When a military force wants to carry out military security or special military activity in another country, there is always a risk that, like foreign investments in political instability, investments made in the host country will be declared national or in some way be confiscated by the host country. To protect them and to support military cooperation, most countries sign military agreements (Christopher et al., 2016). In the world, there are various contracts and legal frameworks for military cooperation. One of the most important frameworks in this field is military agreements. These treaties provide provisions and guarantees for those military forces pursuing military cooperation/relations or specifically foreign military activities. Of course, if two countries have signed a free agreement, this agreement will replace the treaties. In this regard, by using military agreements, if a military force complains about an action/actions, it is not necessary to refer to local courts and can benefit from international mediation (Li & Zahra, 2012). The resolution of these disputes is usually under the jurisdiction of the International Center for the Settlement of Military Disputes. Countries can use bilateral/multilateral and regional military agreements to protect their country's security during military activity in uncertain and unstable conditions (Wei, 2015). In this regard, developing and emerging military forces sign bilateral/multilateral and regional military agreements to attract foreign military cooperation/activities and compete for a greater share of foreign military cooperation/activities. There is increasing evidence that the presence of foreign military cooperation encourages and leads to the conclusion of bilateral/multilateral and regional military pacts and reduces the possibility that host governments will interfere or revise policies that are not useful/harmful to the military. However, research in this field has brought different and contradictory results. Therefore, due to the importance of military agreements, the present research was considered with the aim of investigating the interactions between the Stringency of military agreements, the instability of the political system, and the structure of military ownership.

Methodology:

The current research is in the category of descriptive-correlational research in terms of its practical purpose and in terms of its method and nature. The research data related to the military cooperation of the agreements formed, based on 110 German foreign investments in the field of military activities between 2012-2022 and with 11 countries among the countries and military forces that have an average of three foreign military activities, were selected and collected, which was controlled by the spectrum A wide range of factors related to the company, country and industry were analyzed using binary logistic regression.

Findings:

In order to investigate the purpose of the study, 4 models and two additional models were considered. In the first model; three variables; Political instability (PI), strictness (SMA) and interactive variable PI * SMA are not considered and without considering these three variables, only two variables of military cooperation rules and population have a significant effect on expropriation. In other words, the more and more stable the laws related to military cooperation/relations, the less expropriation happens (coefficient -0.31). In the second model; Among the three main variables, only the political instability variable (IP) has been included in the model, whose effect (coefficient -0.17) is not significant on its own. However, again, the two variables of military cooperation rules and population are significant. In the third model; Among the three main variables, only strictness variable Military Agreements (SMA) are included in the

model, and here, too, the effect of strictness is statistically significant. Military contracts (coefficient -0.118) is not significant. However, again, the effect of the two variables of military cooperation rules and population are significant. In the fourth model; All three variables of political instability (IP), strictness of military agreements (SMA) and interactive variable (IP * SMA) have been entered into the model. Again, the two variables of military cooperation rules and population have a significant effect in this model. In addition, the interactive effect (IP * SMA) is statistically significant (coefficient 0.52), but the two variables of political instability (IP) and strictness of military agreements (SMA) are not significant. Therefore, the interaction effect in Model 4 shows that At higher levels of political instability, greater legal stringency/solidity in military treaties increases the probability of choosing military forces from the entire structure. In other words, it is clear that stricter military contracts with increasing political instability encourage the military to choose a majority rather than a minority ownership structure.

Conclusion:

The tightening of military treaties, both bilaterally/multilaterally and regionally, is an important aspect of the broader international institutional environment that drives military expropriation, particularly in countries with political instability. This study provides a logical argument for the impact of tightening military treaties on military expropriation under different levels of political instability, using institutional theory and focusing on research related to the international political system. The indirect effect of tightening military treaties on military expropriation at higher levels of political instability introduces a “tightening/legal solidity/firmness” effect that provides the “reassurance” needed to protect international assets and causes military security actors to engage in military security activities, and international military forces choose to expropriate the majority, otherwise they choose to expropriate the minority (Rosendorff, & Shin., 2015). The present study focuses on the important role that the design features of international military agreements play in influencing the strategy of international military forces. The strictness of military treaties acts to moderate the relationship between political instability and military expropriation in host countries. In conditions of political instability, if the strictness of military treaties is more precise and stricter, military forces in the host country will enter and invest in military cooperation/relationships in a way that they will be willing to choose the majority ownership of the military affairs invested in the host country and with stricter military treaties, they will not worry about expropriation (confiscation or nationalization) in conditions of political instability. Because the existence of stricter and more solid military treaties forces and obliges the host country to protect the invested military affairs and recognize the ownership of the host country and prohibits governments from influencing and interfering in changing the structure and ownership shares and, more importantly, expropriation.

Keywords: *Stringency, Military Agreements, Instability of the Political System, Expropriation of Military.*

مقدمه

زمانی که یک نیروی نظامی می‌خواهد در کشوری دیگر فعالیت نظامی امنیتی یا نظامی خاص انجام دهد، همیشه این ریسک وجود دارد که همچون سرمایه‌گذاری‌های خارجی در شرایط بی‌ثباتی سیاسی، سرمایه‌گذاری‌های صورت گرفته در کشور میزبان، ملی اعلام شوند و یا به گونه‌ای مورد مصادره کشور میزبان قرار گیرد. برای حفاظت از آنها و در راستای حمایت از همکاری‌های نظامی، بیشتر کشورها، پیمان‌های نظامی به امضا می‌رسانند. این پیمان‌ها منطقاً باید بخشی از قراردادهای نظامی باشند ولی معمولاً در پی یک پیمان چندجانبه یا منطقه‌ای میان دو/چند کشور به اجرا در می‌آیند. امروزه در جهان، قراردادها و چهارچوب‌های حقوقی مختلفی برای همکاری‌های نظامی وجود دارد. یکی از مهم‌ترین چهارچوب‌ها در این زمینه، پیمان‌های نظامی است. این پیمان‌ها، مقررات و تضمین‌هایی را برای آن دسته از نیروهای نظامی فراهم می‌کند که در پی همکاری‌های/روابط نظامی یا بطور خاص فعالیت‌های نظامی خارجی هستند. البته اگر دو کشور با هم توافقنامه‌ی آزاد امضا کرده باشند، این توافقنامه جایگزین پیمان‌ها خواهد شد. در سال‌های پیش از جنگ جهانی دوم مسائل مربوط به همکاری‌های نظامی کمتر وجود داشت. اما در نیمه‌ی دوم قرن بیستم و با افزایش روابط نظامی میان کشورها، فعالان نظامی تلاش کردند تا حقوق و منافع خود را به گونه‌ای تعریف کنند که در مقابل اقدامات دولتی (همچون ملی کردن، مصادره یا مورد تهاجم قرار گرفتن) تضمین‌های لازم را دریافت کنند. پیمان‌های دو/چندجانبه نظامی با هم تفاوت‌هایی دارند اما در بیشتر این پیمان‌ها، مقررات و جزئیات مربوط به همکاری‌های نظامی و نیز حقوق آنها مشخص می‌شود. به مرور زمان رویه‌های بین‌المللی هم برای انسجام بیشتر توافقنامه‌ها مورد پذیرش کشورها قرار گرفته است. فعالان و نیروهای نظامی، دلایل مختلفی برای انعقاد پیمان‌ها دوجانبه نظامی دارند. در واقع بیش از آنکه فعالان نظامی، خواستار تعریف جزئیات نظامی پیمان‌ها باشند، خواستار وجود مکانیزم‌هایی هستند تا در صورت بروز اختلاف با کشور میزبان، امکان بهره‌گیری از مراجعی خارج از آن کشور را داشته باشند. با استفاده از پیمان‌های نظامی اگر یک نیروی نظامی نسبت به اقدام/اقداماتی شکایت داشته باشد، لازم نیست که به دادگاه‌های محلی مراجعه کند و می‌تواند از میانجیگری بین‌المللی بهره‌گیرد. حل این اختلافات معمولاً در حوزه عمل مرکز

بین‌المللی حل و فصل اختلافات نظامی قرار می‌گیرد. کشورهای نظامی توسعه یافته می‌توانند از پیمان‌های نظامی چندجانبه و منطقه‌ای برای محافظت از امنیت کشور خود هنگام فعالیت نظامی در شرایط نامشخص و بی‌ثبات استفاده کنند. از طرف دیگر، نیروهای نظامی در حال توسعه و نوظهور، پیمان‌های نظامی چندجانبه و منطقه‌ای را امضا می‌کنند تا بتوانند همکاری‌های/فعالیت‌های نظامی خارجی را جذب کنند و برای سهمی از همکاری‌های/فعالیت‌های نظامی خارجی رقابت کنند. بی‌ثباتی سیاسی در کشورهای میزبان، پیمان‌های نظامی چندجانبه و منطقه‌ای را به عنوان منبع اطلاعاتی در مورد توسعه، روزآمد کردن و حمایت از آنها مفید می‌کند. محققان معتقدند که پیمان‌های نظامی چندجانبه و منطقه‌ای می‌توانند با ارائه حمایت حقوقی معتبر و قابل اجرای بین‌المللی از حقوق فعالان نظامی خارجی، بی‌ثباتی سیاسی را کاهش دهند. شواهد روزافزونی وجود دارد مبنی بر اینکه حضور همکاری‌های نظامی خارجی، پیمان‌های نظامی چندجانبه و منطقه‌ای را ترغیب و به سمت انعقاد آن هدایت می‌کند و احتمال اینکه دولت‌های میزبان در سیاست‌های غیرمفید/مضر برای نیروی نظامی، دخالت یا تجدیدنظر کنند، کاهش می‌دهد. با این حال، تحقیقات در این زمینه نتایج متفاوت و متناقضی به همراه داشته است. پس از آن، محققان، چگونگی تأثیر محتوای پیمان‌های نظامی چندجانبه و منطقه‌ای در همکاری‌های/فعالیت‌های نظامی خارجی در کشورها را مورد انتقاد قرار دادند. متأسفانه، پاسخ به این سؤال که محتوای پیمان‌های نظامی چندجانبه و منطقه‌ای بر استراتژی‌های نیروهای نظامی تأثیرگذارند دارند یا خیر، هنوز ارائه نشده است. شواهد تجربی کمی درباره چگونگی ارتباط قوانین پیمان‌های نظامی چندجانبه و منطقه‌ای با استراتژی ورود به همکاری‌های جدید و خارجی وجود دارد. تحقیقات در مورد عوامل مؤثر در استراتژی‌های نیروهای نظامی در زمینه فعالیت‌ها/همکاری‌های بین‌المللی عمدتاً بر سایر شرایط نهادی در سطح کشور تأثیر دارد که بر تصمیمات بین‌المللی‌سازی نیروهای نظامی تأثیر می‌گذارد. نمونه‌هایی از این موارد شامل: محدودیت‌های قانونی همکاری‌های/فعالیت‌های نظامی خارجی در کشور میزبان، چگونگی پیشرفت‌های نهادی با نیروهای نظامی در انتخاب‌های فعالیت‌های نظامی و تأثیر فاصله نهادی بین کشور و کشور میزبان در شکل‌گیری همکاری‌های نظامی

مشترک می‌باشد (روسندروف و شین، ۲۰۱۵)^۱. ادبیات همکاری‌های نظامی بین‌المللی در مورد استراتژی‌های بین‌المللی به طور کلی شامل توافقنامه‌های نظامی بین‌المللی و پیمان‌های نظامی در مطالعات نظری یا تجربی نمی‌شود. اخیراً تمرکز روی چند سطح از فضای سیاسی در مطالعات مرتبط به چنین همکاری‌هایی مورد توجه قرار گرفته است که بر رفع شکاف نظری و تجربی مذکور و بر تحقیقات حاکی از محتوای پیمان‌های نظامی بین‌المللی به عنوان یک عامل تعیین کننده همکاری‌های/فعالیت‌های نظامی خارجی تأکید دارد (وی، ۲۰۱۵)^۲. به طور خاص، تأثیر استحکام قانونی پیمان‌های نظامی چندجانبه و منطقه‌ای در انتخاب چنین فعالیت‌هایی مورد بررسی قرار گرفته و استحکام قانونی پیمان‌های نظامی چندجانبه و منطقه‌ای به عنوان میزانی که مقررات پیمان‌ها به طور قانونی از فعالان و نیروهای نظامی کشور امضا کننده در برابر سلب مالکیت نظامی محافظت می‌کند، تعریف می‌شود. برخی پیمان‌های نظامی از نظر نوع سلب مالکیت نظامی احتمالی (مستقیم و یا غیر مستقیم) از فعالان نظامی خارجی نسبت به انعطاف‌پذیری سازوکارهای حل اختلافات، جبران خسارت سلب مالکیت نظامی و سایر مقررات سلب مالکیت نظامی محافظت می‌کنند. پیمان‌های نظامی همچنین از نظر اینکه آیا آنها اجازه حل اختلاف از طریق مراکز بین‌المللی حل اختلافات را می‌دهند، متفاوت است. استحکام پیمان‌های نظامی در چارچوب قانون یک جنبه مهم از محیط سازمانی بین‌المللی گسترده‌تر است که سلب مالکیت نظامی را هدایت می‌کند، به ویژه در کشورهایی که بی‌ثباتی سیاسی وجود دارد. در این تحقیق استدلالی در مورد تأثیر استحکام قانونی پیمان‌های نظامی در سلب مالکیت نظامی تحت سطوح مختلف بی‌ثباتی سیاسی ارائه می‌شود. با استفاده از تئوری نهادی (تئوری نهادی نوین بیان می‌دارد که سازمان‌ها براساس پذیرش فشارهای نهادی به طور اجتماعی مشروعیت، منابع و بقا کسب می‌کنند. این تئوری، عملیات سازمان را در بعد استراتژیکی و نهادی به عنوان پاسخ به فشارهای رقابتی و نهادی تشریح می‌کند) و بینش‌های اخیر از تحقیقات مربوط به اقتصاد سیاسی بین‌المللی، تأثیر استحکام قانونی پیمان‌های نظامی بر سلب مالکیت نظامی فرض می‌شود. تحقیق حاضر به ادبیات موجود در مورد استراتژی بین‌المللی‌سازی نیروهای نظامی از دو طریق کمک می‌کند: (۱) توضیح پیوندهای بین

¹ Rosendorff & Shin

² Wei

عناصر طراحی (استحکام قانونی پیمان‌های نظامی) توافقنامه‌ها در سطح بین‌المللی (بر خلاف نظام نهادی داخلی در مرزهای یک کشور) و استراتژی بین‌المللی نیروهای نظامی (۲) بررسی تأثیر استحکام پیمان‌های نظامی در چارچوب قانون در انتخاب نیروهای نظامی. زیرا سطح بی‌ثباتی سیاسی در محیط کشورهای میزبان متفاوت است. محققان معتقدند؛ هرچه نااطمینانی بیشتر باشد، احتمال دارد که عامل و نیروی نظامی چندملیتی، ساختار مالکیت اقلیت را بر خلاف ساختار اکثریت یا یک نیروی نظامی تابعه کاملاً متعلق، انتخاب کند. به عنوان مثال در کشورهای دارای بی‌ثباتی سیاسی روابط نظامی از نظر ساختار مالکیت در حداقل خود صورت می‌گیرد. به عبارت دیگر فرضاً در سرمایه‌گذاری‌های حوزه نظامی (تولید تجهیزات و ماشین‌آلات نظامی یا احداث پایگاه‌های نظامی و ازین قبیل) یک کشور در کشورهای دارای بی‌ثباتی سیاسی بیشتر، سهم کمتری را در ساختار مالکیت چنین اموری را انجام می‌دهد تا در صورت تغییر شرایط سیاسی حاکم و شکل‌گیری انقلاب، چنانچه سرمایه‌گذاری‌ها صادره یا ملی معرفی شوند، آسیب و ضرر کمتری اتفاق افتد. مطالعه حاضر بر اساس ایده‌ایی که از تحقیقاتی که در مورد تأثیرگذاری توافقنامه‌های تجاری اقتصادی و استحکام قانونمندی آن در شرایط بی‌ثباتی سیاسی بر سلب مالکیت یا ساختار مالکیت فعالیت‌های اقتصادی تجاری انجام شده، صورت گرفته و به فعالیت‌های نظامی تعمیم داده شده است (روزندورف و شین، ۲۰۱۵)^۱. بنابراین در ارتباط با فعالیت‌های نظامی هیچ مطالعه‌ایی با این محتوای نظری و روش‌شناسی صورت نگرفته است و می‌تواند با تحقیقات بیشتر، ابعاد مختلف آن مورد بررسی قرار گرفته و به عنوان یک ایده مورد توجه مسئولین نیروهای نظامی قرار گیرد. با توجه به مطالب ذکر شده هدف تحقیق بررسی تأثیر استحکام قانونی پیمان‌های نظامی در سلب مالکیت نظامی تحت سطوح مختلف بی‌ثباتی سیاسی در نظر گرفته شد و متناظر با آن مساله اصلی تحقیق در قالب سوال تحقیق عبارتست از اینکه: استحکام قانونی پیمان‌های نظامی چندجانبه و منطقه‌ای بر رابطه بین بی‌ثباتی سیاسی و سلب مالکیت نظامی چگونه و چقدر تأثیر می‌گذارد؟ به عبارت دیگر استحکام قانونی پیمان‌های نظامی بر سلب مالکیت چگونه تأثیر گذار است؟ و عامل تعدیل‌کننده بی‌ثباتی سیاسی، چنین تأثیری را تحت تأثیر قرار می‌دهد یا خیر؟ در ادامه

^۱ Rosendorff & Shin

فرایند تحقیق ابتدا چارچوب نظری تحقیق و تبیین فرضیه‌ها ارائه می‌شود. سپس روش‌شناسی تحقیق و تجزیه و تحلیل مدل‌های تحقیق توصیف می‌شود و در نهایت نتایج و بحث‌های متناظر ارائه می‌شوند.

مبانی نظری و پیشینه‌های پژوهش

بی‌ثباتی سیاسی و سلب مالکیت نظامی

محققان معتقدند که بی‌ثباتی سیاسی کشور میزبان تأثیر زیادی در سلب مالکیت نظامی دارد. هرچه بی‌ثباتی بیشتر باشد، احتمال دارد که عامل نظامی، مالکیت اقلیت را به جای مالکیت اکثریت، انتخاب کند. به این دلیل که کشوری که دارای یک محیط نهادی نظارتی قوی است، یعنی قوانین بنیادی قانونی با ثبات، شفاف را اجرا و اعتماد را در محیط نظامی کشور ایجاد می‌کند، به گونه‌ای که همکاری‌های نظامی که در مرزهای آن رخ می‌دهد، می‌تواند شکوفا شود. همچنین متخلفین را می‌توان در یک دادگاه قانونی فعال دنبال کرد. در محیط‌های سیاسی با ثبات، دولت‌ها توانایی محدودی در ایجاد تغییرات ناگهانی و تبعیض‌آمیز دارند که ممکن است روی استراتژی نیروهای نظامی تأثیر منفی بگذارد. در چنین شرایطی، نااطمینانی خارجی و برون‌زا کاهش می‌یابد. در مورد کشورهای ناپایدار و بی‌ثبات مانند کشورهای در حال توسعه و در حال گذار، مولفه سیاست و نظام سیاسی برجسته‌تر و تاثیرگذارتر است. نظام‌های سیاسی، نماینده تغییرات نهادی در چنین کشورهایی هستند. هنگامی که بی‌ثباتی سیاسی بوجود می‌آید، امکان تغییر غیرمنتظره در مجموعه عوامل خارجی که بر فعالیت/فعالیت‌های نیروهای نظامی در کشور تأثیر می‌گذارند، وجود دارد. همانطور که مطالعات نشان دادند، نیروهای نظامی "بطور فعال سعی دارند سیاست‌های دولت را در قبال فعالیت‌های خود هدایت و سوق دهند. بی‌ثباتی سیاسی، احتمال بروز آشفتگی‌های مربوط به محیط‌های سیاسی را افزایش می‌دهد. در صورت بی‌ثباتی سیاسی، عامل یا نیروهای نظامی در بحث مذاکره با بسیاری از فعالان کشور میزبان با چالش بیشتری روبرو خواهد شد. از آنجا که نیروهای نظامی در چنین محیط‌هایی، فعالیت و تعامل دارند، فعالان سیاسی می‌توانند نهادهای نوظهور را واژگون کنند، تغییر دهند یا دوباره تفسیر/بازسازی کنند (کریستوفر دلبیو، تاتیانا ال. (واشچیلکو)، کنديس آ. مارتینز، ۲۰۱۶).^۱

^۱ Christopher W. , Tatiana L. (Vashchilko) , Candace A. Martinez

همچنین دولت‌ها می‌توانند تلاش کنند تا توزیع امکانات تغییر یابد. در این زمینه، چانه‌زنی مشکل‌ساز می‌شود زیرا سیاست‌مداران می‌توانند در پیشبرد برنامه‌های اصلاحات نظامی "مبهم و گاه متناقض" رفتار کنند. به عبارت دیگر، عدم وجود تعادل در رابطه با بی‌ثباتی سیاسی، این احتمال را فراهم می‌کند که خود مقررات برای پیش‌بینی و همکاری‌های نظامی بیشتر در راستای محافظت از آنها، سخت و قاطع‌تر باشد. تغییرات ناگهانی در فضای سیاسی نیز می‌تواند ضرر مالی بالقوه‌ای را برای نیروی‌های نظامی ایجاد کند. تحقیقات نشان دادند که این موضوع، باعث آسیب‌پذیری نیروهای نظامی در چنین شرایطی خواهد شد. سلب مالکیت نظامی اقلیت می‌تواند با بهبود توانایی نیروهای نظامی در کسب اطلاعات در مورد مؤسسات نوظهور، ضمن محدود کردن تعهد، چنین نگرانی‌هایی را کاهش دهد. در واقع، مطالعات متعددی در مورد رابطه بین بی‌ثباتی سیاسی و سلب مالکیت نظامی به نتیجه‌گیری مشابه رسیده‌اند (وی، ۲۰۱۵؛ لی و زهرا^۱، ۲۰۱۲).

استحکام قانونی پیمان‌های نظامی و سلب مالکیت نظامی

ادعا می‌شود که میزان سختی و استحکام پیمان‌های نظامی در هر سطحی، رابطه بین بی‌ثباتی سیاسی و سلب مالکیت نظامی را تعدیل می‌کند. مطالعات نشان می‌دهد که توافقنامه‌های نظامی بین‌المللی مانند پیمان‌های نظامی از تعهد معتبر یک کشور میزبان برای حمایت از حقوق فعالان نظامی خارجی، خبر می‌دهند. فعالان نظامی هنگام ورود به یک کشور میزبان به دنبال تعهد معتبر هستند، اگر فعالان معتقد باشند که برای سایر فعالان «آنچه می‌گویند انجام می‌دهند» منطقی است یک تعهد معتبر است. اعتبار در این معنا به "انتظارات درباره اقدامات استراتژیک آینده فعالان" اشاره دارد. و تعهدات بیشتر یا کمتر معتبر "به بزرگی هزینه‌های تحمیل شده بر انحرافات از اقدامات وعده داده شده آتی" بستگی دارد (مارتین، ۲۰۰۲؛ بوت و میلنر، ۲۰۱۴)^۲. تعهدات قابل اعتماد "هزینه‌های قبلی عدم انطباق را بالاتر از مواردی که ممکن است در صورت عدم وجود پیمان انجام شود، افزایش می‌دهد". علاوه بر هزینه‌های حقوقی و پرداخت غرامت احتمالی از طریق دادگاه‌ها/محاکم داوری بین‌المللی، هزینه‌های بیشتر برای کشور میزبان، در صورت عدم رعایت تعهدات، می‌تواند منجر به کاهش میزان

¹ Li & Zahra

² Martin,; Bütthe & Milner

همکاری‌های/فعالیت‌های نظامی خارجی در آینده و کاهش همکاری‌های بعدی با نیروهای نظامی شود (جان دیالا و وینر، ۲۰۱۴)^۱. این استدلال و حمایت از شواهد تجربی نشان می‌دهد که فعالان نظامی، هنگام آماده شدن برای همکاری‌های نظامی مثلاً فعالیت‌های نظامی خارجی، وجود پیمان‌ها را در نظر می‌گیرند. ناظران خاطرنشان می‌کنند که چگونه فعالان نظامی خارجی، می‌توانند برنامه‌ریزی استراتژیک مدیریت ریسک را با استفاده از پیمان‌های نظامی اجرا کنند. توجه داشته باشید که طرفین پیمان "وقتی قصد انعقاد پیمان را دارند، عمداً به دنبال حمایت از پیمان هستند". محققان دیگر معتقدند که گرچه ممکن است فعالان نظامی هنگام انتخاب مکان، لزوماً به پیمان‌های نظامی مراجعه نکنند، اما در صورت بروز اختلاف، ممکن است این کار را انجام دهند. استدلال می‌شود که محتوای پیمان‌های نظامی هرچه دقیق‌تر باشد، می‌تواند در جلوگیری از اقدامات نامطلوب و نفوذ دولت‌ها، در نتیجه بی‌ثباتی سیاسی در یک کشور میزبان، موثرتر باشد. در حالی که وجود پیمان‌های نظامی می‌تواند با شفاف‌سازی تعهدات، مشارکت دولت و تقویت اجرای پیمان‌ها، موجب انطباق شود، استحکام قانونی بیشتر پیمان‌های نظامی، قدرت اعتبار را در تعهد به حمایت از حقوق مالکیت فعالان نظامی تعیین می‌کند. این کار با افزایش هزینه‌های بیشتر برای کشور میزبان، در صورت عدم تحقق تعهد کشور میزبان از مقررات پیمان‌های نظامی انجام می‌شود. کارگزار نیروهای نظامی در مورد شرایطی که در صورت ایجاد اختلافات قراردادی در آینده و سازوکار اختلاف بین‌المللی، ایجاد می‌شود، ضمانت قوی‌تری را به صورت کتبی دریافت می‌کند. در حالی که برخی از پیمان‌های نظامی در برابر سلب مالکیت نظامی، مستقیم تنظیم می‌شوند. برخی از پیمان‌های نظامی در مقابل سلب مالکیت نظامی، غیرمستقیم و خزنده فراتر می‌روند و تنظیم می‌شوند. به این افزایش سخت‌گیرانه، بندهایی اضافه می‌شود که دارای قدرت اطمینان بیشتری برای نیروهای نظامی هستند. با افزایش سطح بی‌ثباتی نظام سیاسی در یک کشور میزبان، نیاز به منابع قدرت اطمینان‌ساز برای هر فعالیت نظامی امنیتی نیروهای نظامی، افزایش می‌یابد. نیروهای نظامی نسبت به عواقب منفی احتمالی افزایش بی‌ثباتی نظام سیاسی هوشیار خواهند بود و اطمینان خواهند داشت که از هر گونه فعالیت نظامی امنیتی آنها محافظت می‌شود. با افزایش بی‌ثباتی نظام سیاسی، نیروهای نظامی به طور فزاینده

¹ Jandhyala, S., & Weiner, R. J

نگران وضعیت حال و آینده خود هستند. در نتیجه، تأثیر استحکام پیمان‌های نظامی در رابطه بین بی‌ثباتی نظام سیاسی و سلب مالکیت با الزام چنین قدرت اطمینانی، چند برابر بیشتر از آنچه که توسط سایر منابع اطمینان‌ساز حاصل می‌شود، خواهد بود. این قدرت اطمینان‌بخشی از دقت و قاطعیت پیمان‌های نظامی، از هر مولفه‌ای، اهمیت بیشتری دارد زیرا محتوای پیمان‌های نظامی، تجلی منافع گروه‌های ذینفع با قدرت (دولت‌ها و دادگاه‌های نظامی بین‌المللی داوری) است. تأثیر بی‌ثباتی سیاسی در صورت تغییرات ناگهانی و بالقوه آسیب‌زا برای فعالان نظامی خارجی کاهش می‌یابد. در چنین شرایطی، انتظار می‌رود که پیمان‌های نظامی سخت‌گیرانه‌تر، اطمینان و حمایت بیشتری از همکاری‌های نظامی نیروهای نظامی داشته باشد، و این تشویق/انگیزه را برای آنها فراهم می‌کند که سلب مالکیت نظامی اکثریت در مقابل تغییر ناگهانی نهادهای ملی، هنوز قابل دوام است (برگر و همکاران، ۲۰۱۳؛ ساچز و سوانت، ۲۰۰۹؛ سورناراج، ۲۰۰۴).^۱ با نگاهی به این مسئله از زاویه مخالف، با بی‌ثباتی سیاسی، نیاز به اطمینان بیشتر از طریق استحکام قانونی پیمان‌های نظامی کاهش می‌یابد. نیروهای نظامی به حفاظت کمتری در مقابل سلب مالکیت نظامی احتمالی نیاز خواهند داشت و تهدید به توقیف دارایی‌های دولت خصمانه، برایشان کمتر است. بنابراین، اثر متقابل پیشنهاد می‌گردد: استحکام قانونی پیمان‌های نظامی، روابط مثبت بین بی‌ثباتی سیاسی کشور میزبان و احتمال سلب مالکیت نظامی اقلیت را تعدیل می‌کند: با افزایش بی‌ثباتی سیاسی در یک کشور میزبان که پیمان‌های نظامی را تصویب کرده است، استحکام قانونی پیمان‌های نظامی را افزایش می‌دهد. این احتمال را که نیروهای نظامی، مالکیت اقلیت در آن کشور را انتخاب کنند، کاهش می‌دهد. نهایتاً با توجه به مبانی نظری فوق‌الذکر و ادبیات موضوع فرضیه‌های تحقیق به شرح زیر تبیین و تشریح می‌گردد: فرضیه ۱: بی‌ثباتی نظام سیاسی در سلب مالکیت نظامی تأثیر زیادی دارد (هرچه بی‌ثباتی بیشتر باشد، احتمال دارد که عامل نظامی، مالکیت اقلیت را بر خلاف سلب مالکیت نظامی اکثریت، انتخاب کند). فرضیه ۲: رابطه بین بی‌ثباتی سیاسی و ساختار مالکیت (سلب مالکیت) با محتوای هر توافقنامه نظامی بین‌المللی - مانند پیمان‌های نظامی چندجانبه و منطقه‌ای - به ویژه با محتوای مرتبط با حمایت بین‌المللی

^۱ Berger et al.; Sachs & Sauvart ; Sornarajah

تعدیل می‌شود. فرضیه ۳: میزان سختی/ قاطعیت پیمان‌های نظامی، رابطه بین بی‌ثباتی سیاسی و سلب مالکیت نظامی را تعدیل می‌کند.

روش‌شناسی پژوهش

پژوهش حاضر از نظر هدف کاربردی و از نظر روش و ماهیت در زمره پژوهش‌های توصیفی-همبستگی قرار دارد. داده‌های تحقیق مربوط به همکاری‌های نظامی پیمان‌های شکل گرفته، براساس ۱۲۰ سرمایه‌گذاری خارجی آلمان در حوزه فعالیت‌های نظامی که بین سال‌های ۲۰۱۰-۲۰۲۰ و با ۱۲ کشور در بین کشورها و نیروهای نظامی که دارای متوسط سه فعالیت نظامی خارجی، انتخاب و جمع‌آوری گردید که با کنترل طیف وسیعی از عوامل مرتبط با شرکت، کشور و صنعت و با استفاده از رگرسیون لجستیک زوجی (باینری) مورد تحلیل قرار گرفت. همچنین متغیرهای تحقیق و شرح چگونگی سنجش آنها به قرار زیر ارائه می‌گردد:

متغیر وابسته

برای سلب مالکیت نظامی؛ دو گزینه (صفر و یک) در نظر گرفته می‌شود: سلب مالکیت نظامی حداکثری (۱) و سلب مالکیت نظامی حداقلی (۰) خواهد بود (چن^۱، ۲۰۰۸: ۴۶۲). با پیروی و اقتباس از سایر تحقیقات انجام شده توسط فیلاتوچف، جیندرا و استفان^۲ (۲۰۰۸)؛ و پدرسون و تامسن^۳ (۱۹۹۷)؛ سلب مالکیت نظامی حداکثری ۵۱٪ و یا بیشتر در نظر گرفته می‌شود.

متغیرهای مستقل

الف) بی‌ثباتی سیاسی^۴ IP

با استفاده از شاخص حکمرانی جهانی^۵ ثبات سیاسی و عدم وجود خشونت به صورت کدگذاری معکوس عملیاتی می‌شود (گلبلمان، شاپیرو، ۲۰۱۳: ۲۸)؛ کرنر و لارنس، ۲۰۱۴: ۱۱۶). این شاخص احتمال بی‌ثباتی را با استفاده از ابزارهای ضد قانون اساسی یا خشونت‌آمیز شامل تکرار و تعدد تظاهرات‌های خشونت‌آمیز، ناآرامی‌های اجتماعی،

¹ Chen

² Filatotchev, I., Stephan, J. & Jindra, B

³ Pedersen, T., & Thomsen, S

³ Instability of the Political

⁴ World Governance Indicator

⁶ Globerman, S., & Shapiro, ; Kerner, A., & Lawrence

درگیری‌های با ماهیت قومی، مذهبی یا منطقه‌ای، سنجش و اندازه‌گیری می‌کند. دامنه نظری از $۲/۵$ - (بالترین بی‌ثباتی) تا $۲/۵$ + (بالترین پایداری) است. با معکوس کردن آن بی‌ثباتی سیاسی (PI^1) با دامنه واقعی داده‌ها از $۱/۱۱$ - تا $۲/۱۱$ + بدست می‌آید (گلبرمان، شاپیرو، ۲۰۱۳: ۲۸؛ کرنر و لارنس، ۲۰۱۴: ۱۱۶).

ب) استحکام قانونی پیمان‌های نظامی SMA^۱

استحکام قانونی پیمان‌های نظامی به معنای میزان حمایت قانونی در برابر سلب مالکیت نظامی به طور خاص در متون پیمان‌های نظامی چندجانبه و منطقه‌ای بیان شده است. هرچه حفاظت بیشتری در متون پیمان‌های نظامی قید شده باشد، استحکام قانونی پیمان‌های نظامی شدیدتر (سخت‌تر) یا بیشتر می‌شود. مبنای سنجش استحکام قانونی پیمان‌ها، تجزیه و تحلیل دستی سیستماتیک محتوای متون پیمان‌های مربوط به حمایت از فعالان نظامی خارجی در برابر سلب مالکیت نظامی در کشورهای میزبان می‌باشد. هر پیمان نظامی به عنوان یک بردار n بعدی با مختصات ۰ یا ۱ بسته به اینکه یک ماده حمایتی/حفاظتی خاص وجود دارد یا خیر، در پیمان‌های نظامی در نظر گرفته می‌شود. یک پیمان نظامی "ایده‌آل" دارای تمامی مقرراتی است که می‌تواند حداکثر محافظت در مقابل سلب مالکیت نظامی از همکاری‌های نظامی را داشته باشد و دامنه نمره از ۰ تا ۱ دارد. نمره‌ای که به ۱ می‌رسد، نسبت به اقدامات سلب مالکیت احتمالی از ضمانت نسبتاً بیشتری برخوردار است. هرچه مقررات مرتبط با محافظت، بیشتر باشد شباهت پیمان‌های نظامی به پیمان‌های نظامی "ایده‌آل" بیشتر خواهد بود.

متغیرهای کنترلی

در سطح کشور میزبان از شاخص‌های؛ قوانین همکاری‌های نظامی، فاصله فرهنگی کشورها، اندازه ساختار نظامی کشور میزبان و سطح توسعه نظامی به عنوان متغیرهای کنترلی در نظر گرفته می‌شود (لی و زهرا، ۲۰۱۲). اما در سطح نیروی نظامی، اندازه نیروی نظامی و درجه بین‌المللی شدن به عنوان متغیر کنترلی منظور می‌گردد. همچنین از عامل تجربه فعالیت نظامی امنیتی نظامی کشور میزبان به عنوان یک متغیر ساختگی دوگانه استفاده تا مشخص شود که آیا نیروهای نظامی قبلاً در کشور میزبان

⁶ Stringency of Military Agreements

تجربه چنین فعالیت/فعالیت‌هایی را داشته است یا خیر. در نهایت جدول (۱) همه متغیرها را از نظر تعاریف و اندازه‌گیری آنها نشان می‌دهد.

جدول (۱) متغیرها، اندازه‌گیری‌ها، تعریف‌ها

متغیر / نوع	تعریف	اندازه
سلب مالکیت نظامی	وابسته	حداکثر = ۱ : حداقل = ۰
استحکام قانونی پیمان‌های نظامی	مستقل	شباهت بین پیمان‌ها مصوب در کشور و کشور میزبان از یک طرف و پیمان معیار
بی‌ثباتی سیاسی	مستقل	درجه‌بندی از ۲/۵- تا ۲/۵+، و درجات بالاتر به معنای بی‌ثباتی سیاسی بیشتر
قوانین پیمان‌های نظامی	کنترل	مقادیر ۱ تا ۷ با ارزش بیشتر = طرفدار قوانین فعالیت‌های نظامی مورد ۶/۱۲ در ^۱ GCR
فاصله فرهنگی ^۲	کنترلی	مجذور مجموع واریانس بین کشورها
سرانه نظامی	کنترلی	لگاریتم ساختار نظامی
جمعیت	کنترلی	لگاریتم جمعیت کل کشور میزبان
اندازه نیروی نظامی	کنترلی	کل تعداد نیروهای نظامی
بین‌المللی‌سازی	کنترلی	فروش خارجی نیروهای نظامی به صورت درصد فروش کل
تجربه نظامی	کنترلی	۱ = تجربه نظامی در کشور، ۰ = عدم تجربه نظامی در کشور

برای تجزیه و تحلیل داده‌ها و دقیق‌تر آزمون فرضیه‌ها از رگرسیون لجستیک زوجی (باینری) با داده‌های مقطعی استفاده می‌شود. تمرکز نظری تحقیق بر بررسی احتمال نظامی اکثریت نیروهای نظامی است زیرا استحکام قانونی و بی‌ثباتی سیاسی در کشورهای مختلف متفاوت است. تمامی متغیرها به صورت استاندارد وارد الگو و شرایط تعاملی به عنوان خروجی متغیرهای استاندارد محاسبه خواهد شد.

یافته‌های تحقیق

تخمین الگوی رگرسیون لجستیک

جدول (۲) نتایج رگرسیون لجستیک - بی‌ثباتی سیاسی

مدل ۴	مدل ۳	مدل ۲	مدل ۱	
** -۰/۴۳	** -۰/۲۹	** -۰/۳۶	** -۰/۳۱	قوانین همکاری‌های نظامی
۰/۱۴	۰/۱۹	۰/۱۷	+ ۰/۱۹	فاصله فرهنگی
-۰/۱۷	۰/۰۴۲	-۰/۱۶	۰/۰۱۳	سرانه نظامی

^۱Global Confidence Region

۲. شاخص Hofstede (1980), Kogut & Singh (1988) پرکاربردترین ساختار برای اندازه‌گیری فاصله فرهنگی در تحقیقات بین‌المللی

مدل ۴	مدل ۳	مدل ۲	مدل ۱	
***-۰/۴۶	** -۰/۳۸	** -۰/۳۶	** -۰/۳۳	جمعیت
۰/۰۱۱	۰/۱۳	-۰/۱۴	۰/۱۵	اندازه نیروی نظامی
-۰/۱۹	-۰/۱۶	-۰/۷	-۰/۱۵	بین‌المللی‌سازی
۰/۳۷	۰/۲۱	۰/۲۷	۰/۲۵	تجربه قبلی میزبان
-۰/۲۵	-	-۰/۱۷	-	بی‌ثباتی سیاسی (IP)
-۰/۲۶	-۰/۱۱۸	-	-	استحکام پیمان‌های نظامی (SMA)
*** ۰/۵۲	-	-	-	IP * SMA عبارت تعاملی
۳۱۲/۸۶۳	۲۹۸/۵۶۴	۳۰۹/۳۴۱	۱۹۸/۶۳۲	- 2 log likelihood
۰/۴۹	۰/۴۸	۰/۴۸	۰/۴۷	Pseudo R2

+P < 0.1 , * P < 0.05 , ** P < 0.01 , *** P < 0.001

در مدل اول؛ سه متغیر؛ بی‌ثباتی سیاسی (PI) ، استحکام قانونی پیمان‌ها (SMA) و متغیر تعاملی PI * SMA در نظر گرفته نشده است و بدون در نظر گرفتن این سه متغیر، تنها دو متغیر قوانین همکاری‌های نظامی و جمعیت دارای تاثیر معنی‌داری بر سلب مالکیت می‌باشند. به عبارتی هرچه قوانین مربوط به همکاری‌های/روابط نظامی بیشتر و پایدارتر باشد، سلب مالکیت کمتری اتفاق می‌افتد (ضریب ۰/۳۱-).

در مدل دوم؛ از بین سه متغیر اصلی، فقط متغیر بی‌ثباتی سیاسی (IP) وارد مدل شده است که اثر (ضریب ۰/۱۷-) آن به تنهایی معنی‌دار نیست (جدول ۲، مدل ۲). هرچند مجدداً دو متغیر قوانین همکاری‌های نظامی و جمعیت، معنی‌دار می‌باشند.

در مدل سوم؛ از بین سه متغیر اصلی، تنها متغیر استحکام قانونی پیمان‌های نظامی (SMA) وارد مدل شده است که در اینجا نیز از نظر آماری تاثیر استحکام قانونی پیمان‌های نظامی (ضریب ۰/۱۱۸-) معنی‌دار نیست (مدل ۳). هرچند مجدداً تاثیر دو متغیر قوانین همکاری‌های نظامی و جمعیت معنی‌دار می‌باشند.

در مدل چهارم؛ هرسه متغیر بی‌ثباتی سیاسی (IP)، استحکام قانونی پیمان‌های نظامی (SMA) و متغیر تعاملی (IP * SMA) وارد مدل شده است. مجدداً دو متغیر قوانین همکاری‌های نظامی و جمعیت در این مدل نیز تاثیر معنی‌داری دارند. مضاف بر اینکه اثر تعاملی (IP * SMA) از نظر آماری معنی‌دار شده است (ضریب ۰/۵۲) اما دو متغیر بی‌ثباتی سیاسی (IP) و استحکام قانونی پیمان‌های نظامی (SMA) معنی‌دار نمی‌باشند. بنابراین اثر تعاملی در مدل ۴ نشان می‌دهد که با افزایش بی‌ثباتی سیاسی، پیمان‌های نظامی بسیار دقیق، اقدام به معکوس کردن اولویت نیروهای نظامی برای سلب مالکیت

اقلیت‌ها می‌کنند و احتمال بیشتری می‌دهند که نیروهای نظامی ساختار مالکیت اکثریت را انتخاب کند. در سطوح بالاتر بی‌ثباتی سیاسی، استحکام قانونی بیشتر در پیمان‌های نظامی، احتمال افزایش انتخاب نیروهای نظامی از کل ساختار را افزایش می‌دهد. به عبارت دیگر مشخص است که پیمان‌های نظامی سخت‌گیرانه‌تر با افزایش بی‌ثباتی سیاسی، نیروهای نظامی را ترغیب می‌کند تا ساختار مالکیت اکثریت را به جای اقلیت انتخاب کند.

در آخر، با جایگزین کردن بی‌ثباتی سیاسی با دو شاخص دیگر از عدم قطعیت سیاسی در کشور میزبان، آزمون‌های تکمیلی به شرح جدول ۳ در دو مدل که هر مدل دارای دو حالت می‌باشد انجام می‌گیرد. این شاخص‌ها شامل محدودیت‌های سیاسی یا POLCON (هنیز و زلنر، ۲۰۰۰: ۳۷۱) و استقلال نظامی (هریتیگیج^۱، ۲۰۱۵) می‌باشد.

مدل اول (جایگزینی شاخص محدودیت‌های سیاسی (POLCON): جدول ۱-۳ در دو حالت الف) حالت اول: بدون وجود متغیر IP * SMA: ستون اول و ب) حالت دوم: با وجود متغیر IP * SMA: ستون دوم

مدل دوم (جایگزینی شاخص استقلال نظامی: جدول ۲-۳ در دو حالت الف) حالت اول: بدون وجود متغیر IP * SMA: ستون اول و ب) حالت دوم: با وجود متغیر IP * SMA: ستون دوم.

جدول (۱-۳) نتایج رگرسیون لوجیستیک

polocon ⁻¹ (DV = Maj. control)	polocon ⁻¹ (DV = Maj. control)	
۰/۲۸	*۰/۲۳	فاصله فرهنگی
۰/۱۳	۰/۱۷	سرانه نظامی
-۰/۱۵	-۰/۱۵	جمعیت
۰/۱۶	۰/۱۶	اندازه نیروی نظامی
-۰/۱۹	-۰/۲۲	بین‌المللی‌سازی
۰/۲۴	۰/۲۱	تجربه قبلی میزبان
**۰/۳۶	**۰/۳۲	بی‌ثباتی سیاسی IP
-۰/۱۹	-۰/۱۷	استحکام پیمان‌های نظامی
۰/۳۳		SMA*IP عبارت تعاملی
۲۷/۷۳۸	۲۲/۵۵۶	مقدار ثابت
۳۲۴/۴۵۳	۲۹۳/۴۳۵	- 2 log likelihood

¹Heritage Foundation

polocon ⁻¹ (DV = Maj. control)	polocon ⁻¹ (DV = Maj. control)	Pseudo R2
۰/۵۱	۰/۴۹	

+ P < 0.1 , * P < 0.05 , ** P < 0.01 , *** P < 0.001

جدول (۲-۳) نتایج رگرسیون لوجستیک

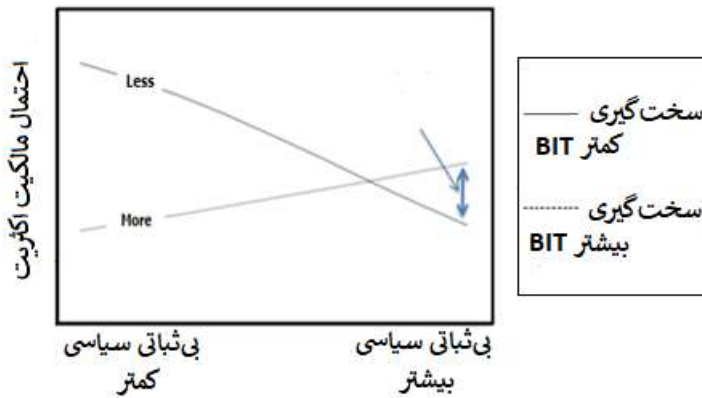
Military independence (reversed) (DV = Maj. Control)	Military independence (reversed) (DV = Maj. Control)	
۰/۲۷	۰/۱۴	فاصله فرهنگی
* ۰/۳۶	۰/۱۵	سرانه نظامی
***-۰/۷۹	***-۰/۴۱	جمعیت
۰/۱۱	۰/۱۳	انداره نیروی نظامی
-۰/۱۵	-۰/۱۴	بین‌المللی سازی
-۰/۴۳	۰/۲۷	تجربه قبلی میزبان
**۰/۵۸	**۰/۴۱	بی‌ثباتی سیاسی IP
۰/۲۱	۰/۱۵	استحکام پیمان‌های نظامی
***۰/۷۹		SMA*IP عبارت تعاملی
۳۲/۵۸۲	***۱۲/۷۹۲۶	مقدار ثابت
۳۱۴/۱۷۷	۲۸۹/۶۱۹	- 2 log likelihood
۰/۳۹	۰/۴۷	Pseudo R2

+ P < 0.1 , * P < 0.05 , ** P < 0.01 , *** P < 0.001

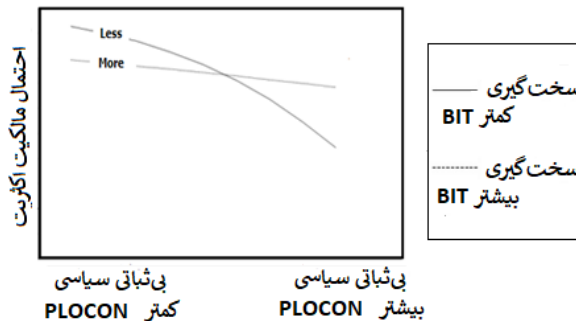
در ستون اول بی‌ثباتی سیاسی با شاخص محدودیت‌های سیاسی هنیزس^۱ (2002) (POLCON) جایگزین شده‌است. برای متغیر بی‌ثباتی سیاسی از شاخص‌های حکمرانی جهانی با معکوس کردن محدودیت‌های سیاسی (POLCON⁻¹) استفاده گردید. شاخص محدودیت‌های سیاسی (POLCON) جنبه متفاوتی از سطح ثبات سیاسی یک کشور، یعنی احتمال تحمل/پایداری سیاسی را با اندازه‌گیری مستقیم امکان‌سنجی تغییر در سیاست معطوف به ساختار نهادهای سیاسی کشور، به خود می‌گیرد (مثلاً تعداد امتیازات حق وتو)، که روابط پیچیده بین تعدد امتیاز تغییر و میزان محدودیت در سیاست‌گذاری قوای قانون‌گذاری و اجرایی را ارزیابی می‌کند. تعادل در همه سطوح، امکان تغییر سیاست را افزایش می‌دهد و از این طریق سطح محدودیت‌های سیاسی را کاهش می‌دهد و ظرفیت نتیجه‌گیری از دولت را افزایش می‌دهد. نمرات احتمالی برای اندازه‌گیری نهایی محدودیت‌های سیاسی از صفر (خطرناک‌ترین) تا یک (بیشترین محدودیت) است. این معیار معکوس گردید (POLCON⁻¹) تا با آزمون اصلی سازگار شود و

¹Henisz

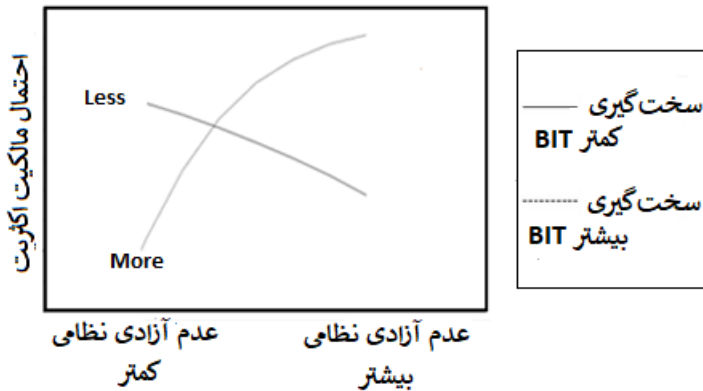
انتظار می‌رود علامت منفی بر ضریب $POLCON^{-1}$ به عنوان یک اثر مستقیم و یک علامت مثبت برای مدت تعامل باشد. با استفاده از آزادی نظامی (معکوس) یک آزمون استحکام قانونی اضافی اجرا شد. نتایج در جدول (۳) نشان داده شده‌است. در نهایت یافته‌ها با نگاه هندسی به شرح زیر ارائه می‌گردد: شکل ۱ اثرات استحکام قانونی پیمان‌های نظامی را بر احتمال سلب مالکیت نظامی اکثریت ترجیحی نیروهای نظامی در سطوح مختلف بی‌ثباتی سیاسی نشان می‌دهد. شکل ۲ و ۳ به ترتیب؛ همکاری‌های $POLCON^{-1}$ (معکوس) و آزادی نظامی (معکوس) را نشان می‌دهد.

شکل (۱) تأثیر تعدیلگر استحکام قانونی پیمان‌های نظامی بر رابطه بین بی‌ثباتی سیاسی و سلب مالکیت نظامی

شکل (۲) اثر تعدیلگر استحکام قانونی پیمان‌های نظامی بر رابطه بین بی‌ثباتی سیاسی و سلب مالکیت نظامی

شکل ۳. اثر تعدیلگر استحکام قانونی پیمان‌های نظامی بر رابطه بین عدم آزادی نظامی و سلب مالکیت نظامی

نتیجه‌گیری و پیشنهادها

تحقیق حاضر با هدف بررسی تاثیر استحکام پیمان‌های نظامی در سلب مالکیت نظامی تحت سطوح مختلف بی‌ثباتی سیاسی در نظر گرفته شد که به بررسی روابط استحکام قانونی پیمان‌های نظامی، بی‌ثباتی سیاسی و سلب مالکیت نظامی پرداخته می‌شود. داده‌های مربوط به همکاری‌های نظامی و پیمان‌های نظامی شکل گرفته بین کشورها و نیروهای نظامی دارای متوسط سه فعالیت نظامی خارجی، انتخاب و جمع‌آوری گردید و با استفاده از رگرسیون لجستیک زوجی مورد تحلیل قرار گرفت. استحکام قانونی پیمان‌های نظامی به صورت چندجانبه و منطقه‌ای یک جنبه مهم، از محیط سازمانی بین‌المللی گسترده‌ایی است که سلب مالکیت نظامی را به ویژه در کشورهای دارای بی‌ثباتی سیاسی هدایت می‌کند. در این مطالعه استدلالی منطقی در مورد تأثیر استحکام قانونی پیمان‌های نظامی بر سلب مالکیت نظامی تحت سطوح مختلف بی‌ثباتی سیاسی با استفاده از تئوری نهادی و معطوف به تحقیقات مرتبط با نظام سیاسی بین‌المللی ارائه شده است. تأثیر غیرمستقیم استحکام قانونی پیمان‌های نظامی در سلب مالکیت نظامی در سطوح بالاتر بی‌ثباتی سیاسی، باعث ورود یک اثر "استحکام قانونی/قاطعیت" می‌شود که "قدرت اطمینان" موردنیاز در مورد حمایت از دارایی‌های بین‌المللی را فراهم و باعث انجام فعالیت نظامی امنیتی از سوی فعالان نظامی می‌شود و نیروهای نظامی بین‌المللی، سلب مالکیت نظامی اکثریت را -در غیر این صورت- سلب

مالکیت نظامی اقلیت را انتخاب می‌کنند. تحقیق حاضر به نقش مهمی که ویژگی‌های طراحی پیمان‌های نظامی بین‌المللی در تأثیرگذاری بر استراتژی نیروهای نظامی بین‌المللی ایفا می‌کند، توجه می‌کند. تحقیقات قبلی در مورد استراتژی نیروهای نظامی بین‌المللی، این ویژگی‌ها را به خود اختصاص نداده است. تمرکز خاص تحقیق بر استحکام قانونی مقررات پیمان‌های نظامی بوده است و آزمون‌های تجربی تحقیق از این استدلال اصلی حمایت می‌کنند که استحکام قانونی پیمان‌های نظامی برای تعدیل رابطه بین بی‌ثباتی سیاسی و سلب مالکیت نظامی در کشورهای میزبان عمل می‌کند. مشخص است که پیمان‌های نظامی سخت‌گیرانه‌تر با افزایش بی‌ثباتی سیاسی، نیروهای نظامی بین‌المللی را ترغیب می‌کند تا سلب مالکیت نظامی اکثریت را به جای اقلیت انتخاب کند. به عبارت دیگر حتی در شرایط بی‌ثباتی سیاسی، چنانچه استحکام قانونی و استحکام پیمان‌های نظامی دقیق و شدیدتر باشد، نیروهای نظامی در کشور میزبان به گونه‌ایی در حوزه همکاری‌های/روابط نظامی ورود و سرمایه‌گذاری می‌کنند که مایل به انتخاب اکثریت مالکیت امور نظامی سرمایه‌گذاری شده در کشور میزبان خواهند بود و با وجود پیمان‌های نظامی سخت‌گیرانه‌تر، نگران سلب مالکیت (مصادره یا ملی اعلام کردن) در شرایط بی‌ثباتی سیاسی نخواهند بود. چرا که وجود پیمان‌های نظامی سخت‌گیرانه‌تر و دارای استحکام بیشتر، کشور میزبان را مجبور و ملزم به حفاظت از امور نظامی سرمایه‌گذاری شده و به رسمیت شناختن مالکیت کشور میهمان نموده و دولت‌ها را از نفوذ و دخالت در تغییر ساختار و سهام مالکیت و مهمتر سلب مالکیت منع می‌کند. از نظر تئوری، این تحقیق ماهیت چند سطحی از محیط همکاری‌های نظامی را نشان می‌دهد که نیروهای نظامی بین‌المللی، باید ضمن موزون کردن خطرات/ریسک‌ها و مزایای احتمالی، تمهیدات مختلف نظامی تحت شرایط مختلف بی‌ثباتی سیاسی را در نظر بگیرند. تحلیل ریسک و اولویت‌بندی آن، یکی از رویکردهای اساسی به‌منظور شناسایی ریسک‌های اثرگذار در سازمان‌های دفاعی است (حسین‌زاده بیزکی و همکاران، ۱۴۰۳). پیمان‌های نظامی سخت‌گیرانه در ارائه تعهد معتبر در برابر سلب مالکیت نظامی و تأمین قدرت اطمینان بخشی که امکان سلب مالکیت نظامی اکثریت توسط نیروهای نظامی در کشورهای میزبان در سطوح بالاتر بی‌ثباتی سیاسی را دارد، مؤثر است. یافته‌های تحقیق نشان می‌دهد که طراحی یک ساختار کاهش ریسک در سطح

بین‌المللی بر چگونگی مشاهده نیروهای نظامی در یک محیط ناپایدار احتمالی در سطح ملی تأثیر می‌گذارد. برخی از پشتیبانی‌ها توسط محققین ارائه گردیده که گفته‌اند فعالان نظامی، هنگام آماده‌سازی برای فعالیت نظامی امنیتی نظامی در کشورها بطور خاص در کشورهای درحال توسعه و نوظهور، پیمان‌های نظامی را در نظر می‌گیرند. همچنین رویدادهایی که در مرزهای یک کشور انجام می‌شوند، می‌توانند تحت تأثیر فعالیت‌های موجود در سطوح دیگر، از جمله سطوح کلان (جهانی) باشند. بنابراین نیروهای نظامی بین‌المللی با تعامل چندسطحی بین عوامل، خطر/ریسک را برای فعالان نظامی نیروهای نظامی بین‌المللی کاهش می‌دهد یا محدود می‌کند. تصمیمات استراتژیک توسط نیروهای نظامی بین‌المللی، در نتیجه تعامل بین ماهیت ظهور قانون در یک سطح (استحکام قانونی پیمان‌های نظامی) و نگرانی در سطح دیگر (بی‌ثباتی سیاسی) بوجود می‌آید. تحقیق حاضر پیامدهای بسیاری برای مسئولان نیروهای نظامی بین‌المللی، سیاست‌گذاران و دولت‌ها دارد. تعامل مداوم و قابل توجه بین استحکام قانونی پیمان‌های نظامی و شرایط ریسک/خطر در سطح کشور نشان می‌دهد که نااطمینانی در محیط‌های سیاسی، توافقت‌نامه‌های نظامی و سلب مالکیت نظامی به طور مشترک هنگام برنامه‌ریزی جهت حضور و ورود جدید به دیگر کشورها، از اهمیت زیادی برخوردار خواهند بود. بنابراین فرآیند تصمیم‌گیری نیاز به آگاهی از محدودیت‌ها و کاهش ریسک ناشی از سطوح مختلف نهادی در محیط خارجی دارد. ممکن است لازم باشد مدیران نیروهای نظامی بین‌المللی از چشم‌انداز سطوح بالاتر تعهدات در کشورهایی که شروع به گذار از گذشته ناپایدار سیاسی به وضعیت پایداری سیاسی کرده‌اند، بیش از حد نگران شوند. از نظر سیاسی، یافته‌ها حاکی از آن است که کشورهای میزبان که در مرحله اولیه توسعه قرار دارند و از طریق نیروی نظامی تحت سلب مالکیت نظامی اکثریت خارجی به دنبال همکاری‌های نظامی در داخل هستند، با اجازه دادن به پیمان‌های نظامی دقیق‌تر با کشورهای توسعه یافته می‌توانند به هدف بهبود ثبات سیاسی دست یابند. یافته‌های تحقیق همچنین می‌تواند پیامدهای گسترده‌تری در سطح بین‌المللی داشته باشد. تحقیقات آینده می‌تواند تأثیر طراحی توافقت‌نامه‌های نظامی بین‌المللی را بر روی نمونه‌های بسیار وسیع‌تر آزمون و بررسی کند. علاوه بر این، می‌تواند تأثیر استحکام قانونی پیمان‌های نظامی را در اندازه‌گیری‌های دقیق‌تر ساختار

مالکیت و سطح فعالیت‌های نظامی همچون میزان ارزش/سرمایه سلب مالکیت نظامی شده و وضعیت حقوق صاحبان سهام بررسی کند. تحقیقات اخیر نشان داده‌است که رابطه بین پیمان‌های نظامی و همکاری‌های نظامی خارجی برای سلب مالکیت نظامی در سرمایه ثابت نسبت به سایر اشکال فعالیت نیروهای نظامی بین‌المللی قوی‌تر است و این تمایز می‌تواند در مطالعات بعدی در مورد استحکام قانونی پیمان‌های نظامی بررسی شود. سرانجام، تحقیق حاضر پیامدهایی را برای محققان در مورد محرک‌ها و پیامدهای استراتژی نیروهای نظامی بین‌المللی در دنیای نهادهای در حال تغییر در پی دارد. نتایج نشان می‌دهد که محققان هنگام ارزیابی استراتژی‌های نیروهای نظامی بین‌المللی باید نه تنها به طراحی داخلی بلکه به طراحی توافقی‌های بین‌المللی توجه کنند. دانستن پیامدهای بی‌ثباتی سیاسی برای نیروهای نظامی بین‌المللی، تنها نمی‌تواند به ارزیابی محیط سیاسی داخلی که به طور یک‌جانبه در کشورهای میزبان ایجاد شده است، اعتماد کند. محیط‌های سیاسی داخلی بدون در نظر گرفتن تجزیه و تحلیل سطح بین‌المللی، نباید قابل درک باشند، بدون آنکه "ماهیت پیوندهای بین نهادهای نظامی ملی و ساختار جهانی را درک کنند." بنابراین پیمان‌های نظامی دقیق‌تر، نیروهای نظامی بین‌المللی را ترغیب می‌کند تا با افزایش بی‌ثباتی سیاسی، سهام اکثریت را انتخاب کند. همچنین از پیامدهای مدیریتی و سیاسی تحقیق، نقشی است که استحکام قانونی پیمان‌های نظامی در تعیین استراتژی نیروهای نظامی بین‌المللی دارد.

قدردانی

از فصلنامه علوم و فنون نظامی بابت نشر و انتشار مطالعات علمی محققان تشکر و قدردانی می‌گردد.

منابع

- حسین‌زاده بیزکی، موسی ، جهانگیرنیا، حسین ، زمردیان، غلامرضا ، غلامی جمکرانی، رضا و فلاح شمس، میرفیض. (۱۴۰۳). ارائه مدل پیش‌بینی ریسک فراگیر با استفاده از روش گارچ چند متغیره. (MGARCH) آینده پژوهی دفاعی، ۹(۳۵)، ۱۲۳-۱۶۷. doi: 10. . 22034/dfs. 2024. 2036343. 1813

- Berger, A. , Busse, M. , Nunnenkamp, P. , & Roy, M. (2013). Do trade and investment agreements lead to more FDI? Accounting for key provisions inside the black box. *International Economics and Economic Policy*, 10(2), 247–275.
- Büthe, T. , & Milner, H. V. (2014). Foreign direct investment and institutional diversity in trade agreements: credibility, commitment, and economic flows in the developing world, 1971–2007. *World Politics*, 66(1), 88–122.
- Chen, S. F. S. (2008). The motives for international acquisitions: capability procurements, strategic considerations, and the role of ownership structures. *Journal of International Business Studies*, 39(3), 454–471.
- Christopher W. , Tatiana L. (Vashchilko) , Candace A. Martinez. , (2016). The moderating effect of bilateral investment treaty stringency on the relationship between political instability and subsidiary ownership choice, *International Business Review*. IBR 1316 No. of Pages 11.
- Filatotchev, I. , Stephan, J. , & Jindra, B. (2008). Ownership structure, strategic controls and export intensity of foreign-invested firms in transition economies. *Journal of International Business Studies*, 39(7), 1133–1148.
- Globerman, S. , & Shapiro, D. (2003). Governance infrastructure and US foreign direct investment. *Journal of International Business Studies*, 34(1), 19–39.
- Henisz, W. (2000). The institutional environment for multinational investment. *Journal of Law, Economics and Organization*, 16(2), 334–364.
- Henisz, W. (2002). Politics and international investment. Northampton, Massachusetts: *Edward Elgar Publishing*.
- Heritage Foundation (2015). <http://www.heritage.org/index/ranking> (accessed 05. 07. 15).
- Jandhyala, S. , & Weiner, R. J. (2014). Institutions sans frontières: international agreements and foreign investment. *Journal of International Business Studies*, 45 (6), 649–669.

- Kerner, A. (2009). Why should I believe you? The costs and consequences of bilateral investment treaties. *International Studies Quarterly*, 53(1), 73–102.
- Li, Y. , & Zahra, S. (2012). Formal institutions, culture, and venture capital activity: a cross-country analysis. *Journal of Business Venturing*, 27(1), 95–111.
- Martin, L. L. (2000). Democratic commitments: legislatures and international cooperation. *Princeton University Press*.
- Neter, J. , Wasserman, W. , & Kutner, M. (1985). Applied linear statistical models, 2nd ed. Homewood, Illinois: Irwin.
- Pedersen, T. , & Thomsen, S. (1997). European patterns of corporate ownership: a twelve-country study. *Journal of International Business Studies*, 28(4), 759–778.
- Rosendorff, B. P. , & Shin, K. J. (2015). Regime type and international commercial agreements. *International Journal of Economic Theory*, 11(1), 107–119.
- Sachs, L. E. , & Sauvart, K. P. (2009). BITs, DTTs, and FDI flows: an overview. The effect of treaties on foreign direct investment: bilateral investment treaties, double taxation treaties, and investment flows. *Oxford: Oxford University Press* xxvii– lvii.
- Sornarajah, M. (2004). The international law on foreign investment. Cambridge, UK: *Cambridge University Press*.
- Wei, S. (2015). Expropriation in transition: evolving Chinese investment treaty practices in local and global contexts. *Leiden Journal of International Law*, 28(03), 579–604.